

Broj: 03-04-1306-9/21
Sarajevo, 30.11.2021. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Dom naroda

n/p gosp. Aneru Žuljeviću, izaslaniku

n/p gosp. Izmiru Hadžiću, tajniku

Prilijeno: 02-12-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/2	- 02 -	422	21

Predmet: Odgovor na izaslaničko pitanje/inicijativu

Poštovani,

Sukladno odredbama članka 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u svezi sa člankom 104. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), u privitku Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva trgovine, broj: 01-02-969/21 od 22. studenog 2021. godine, koji se odnosi na izaslaničko pitanje/inicijativu, koju je podnio izaslanik Aner Žuljević.

S poštovanjem,

TAJNIK VLADE
mr. sc. Edita Kalajdžić

Privatak: kao u tekstu

Broj: 01-02- 969 /21
Mostar, 22.11.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

n/p mr.sc. Edita Kalajdžić, sekretar

SARAJEVO
Ul. Hamdije Čemerlića broj 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA
Sarajevo

Broj akt odgovora prijemu	Službeni broj odgovora	Broj priloga	Broj priloga
03-04-1306-9		29.11.2021	2021

Predmet: Odgovor na izaslaničko pitanje i inicijativu izaslanika Anera Žuljevića

Veza: Vaš akt broj: 03-04-1306-9/2021 od 12.11.2021. godine

U skladu sa odredbom člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“ br. 6/10, 37/10 i 62/10, 39/20 i 67/21), u prilogu Vam dostavljamo tri primjerka odgovora na izaslaničko pitanje i inicijativu, koje je postavio izaslanik Aner Žuljević, na 14. Sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održane 04.11.2021. godine, uz molbu da isti dostavite izaslaniku.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Dostaviti:

- 1.Naslovu
- 2.Odsijek za cijene
3. a/a

MINISTAR
Zlatan Vujanović

Broj: 01-02- 969 /21
Mostar, 22.11.2021. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE
DOMA NARODA**
n/p g-din Izmir Hadžiavdzić, sekretar Doma naroda
n/r g, Aner Žuljević, izaslanik

S A R A J E V O

Predmet: Odgovor na izaslaničko pitanje i inicijativu delegata Anera Žuljevića,
daje se

U skladu sa odredbom člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“ br. 6/10, 37/10 i 62/10, 39/20 i 67/21), dostavljamo odgovor na izaslaničko pitanje i inicijativu za donošenje Odluke o zamrzavanju cijena goriva, koju je podnio Aner Žuljević delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koja je Vladi Federacije BiH dostavljena aktom sekretara Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj : 05/2-02-422/21 od 08.11.2021. godine.

O d g v o r

Vezano za Vaš akt broj: 03-04-1306-9/21 kojim ste nam dostavili izaslaničko pitanje i inicijativu izaslanika Anera Žuljevića, Federalno ministarstvo trgovine, daje sljedeći odgovor:

U skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine Federacije BiH“, br. 58/02, 19/03, 38/08, 2/06, 8/06, 61/06), s ciljem održavanja stabilnosti tržišta, cijena i životnog standarda stanovništva prati kretanje cijena na osnovu dostavljenih podataka. U skladu sa navedenim Federalno ministarstvo trgovine provodi odgovorne politike za koje je nadležno, a naročito u pogledu predlaganja određenih mjera Vladi Federacije BiH, bilo da se radi o praćenju

kretanja cijena na tržištu u funkciji zaštite javnog interesa i zaštite interesa potrošača i u pogledu primjene mjera neposredne kontrole cijena u slučaju poremećaja na tržištu.

Ističemo da se Zakonom o kontroli cijena („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/95 i 70/08), uređuju odnosi u kontroli cijena i usluga na jedinstvenom tržištu Federacije Bosne i Hercegovine i propisuju mjere neposredne kontrole cijena za pojedine proizvode i usluge. Članom 2. navedenog Zakona propisano je da privredna društva, druga pravna i fizička lica formiraju cijene proizvoda i usluga slobodno prema uslovima tržišta, osim za proizvode i usluge za koje je posebnim propisom utvrđen drugačiji način formiranja cijena. Istim Zakonom propisano je da ako nastupe ili mogu nastupiti veći poremećaja u snabdijevanju i kretanju cijena Vlada Federacije BiH i nadležni organi kantona, grada i općine, svako u okviru svoje nadležnosti, mogu za pojedine proizvode i usluge propisati sljedeće mjere: određivanje najvišeg nivoa cijena, zadržavanje cijena na zatečenom nivou (zatečene cijene), davanje saglasnosti na cijene, odnosno tarife, utvrđivanje marži u trgovini (kalkulativne cijene) i obavještavanje o promjeni cijena i marži za proizvode i usluge (evidencija cijena).

Aktuelni rast cijena sirove nafte rezultat je globalne ekonomske krize uzrokovane pandemijom COVID-19. Oporavkom od pandemijskog šoka povećana je potražnja za ovim energentom, a zemlje OPECA i Rusija i dalje drže relativno ograničenu proizvodnju. Dinamika kretanja cijena sirove nafte utiče i na berzanske kotacije naftnih derivata na referentnim berzama u Mediteranu (mediteranska kotacija CIF MED Genova/Lavera koja se koristi za obračun cijena goriva u južnoj Evropi – uključujući i BiH) i na formiranje rafinerijskih cijena derivata. Slijedom navedenog evidentno je da je vanjski faktor uticao na povećanje rafinerijskih cijena, odnosno nabavnih cijena derivata, a BiH kao 100% uvoznik na to ne može uticati (Rafinerija B. Brod je od oktobra 2018. godine izvan proizvodne funkcije).

Bosna i Hercegovina, a samim tim i Federacija BiH, u cijelosti je ovisna o uvozu naftnih derivata. U protekloj 2020. godini najviše naftnih derivata u Federaciju BiH uvezeno je iz Hrvatske, Srbije i Italije. Najznačajniji udio u uvozu ima privredno društvo Holdina d.o.o. Sarajevo, koje je iz R Hrvatske uvezlo 51,80% naftnih derivata i to ga čini najvećim uvoznikom na području Federacije BiH.

U skladu sa zakonskim ovlaštenjem, Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine, dana 1.4.2021. godine donijela **Odluku o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate** („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/21). Ovom odlukom je privrednim društvima koja obavljaju trgovinu na veliko naftnim derivatima propisana maksimalna visina marži u apsolutnom iznosu od 0,06 KM/litru derivata, a privrednim društvima koja obavljaju djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima propisana je maksimalna visina marži u apsolutnom iznosu od 0,25 KM/litru derivata.

Ova Odluka je još uvijek na snazi.

Kontrolu nad primjenom predmetne Odluke vrše federalni i kantonalni tržišni inspektori.

Kako je u Inicijativi koju je podnio Aner Žuljević delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine zatraženo da kao u R Hrvatskoj, Vlada Federacije BiH pod hitno izvrši zamrzavanje cijena goriva u skladu sa zakonskim rješenjima, ističemo da je Vlada R Hrvatske tek u oktobru 2021. godine donijela Uredbu o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata.

U obrazloženju predmetne Uredbe navedeno je da je marža distributera naftnim derivatima u R Hrvatskoj neprimjereno visoka za aktuelnu ekonomsku realnost, te da se nametnula potreba donošenja neke od zakonom predviđenih mjera neposredne kontrole cijena. Zakonom o iznimnim mjerama kontrole cijena R Hrvatske nije propisana mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanja marži u trgovini (kalkulativne cijene), odnosno propisivanja maksimalne visine marže u veleprodaji i maloprodaji. Vlada R Hrvatske donijela je prema njima najprimjereniju, od zakonom predviđenih mjera, a to je aktuelno važeća mjera utvrđivanje najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata, koja je propisana i odredbama člana 9. stav (2) Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata R Hrvatske.

Prometnici naftnih derivata u R Hrvatskoj u kontinuitetu su od početka pandemije ostvarivali nerealno visoke marže i iste su se kretale u iznosu od 2 kn do 2,5 kn/litru derivata (odnosno od 0,50 KM/litru do 0,65KM/litru).

Radi ilustracije u narednoj Tabeli dajemo pregled maloprodajnih cijena naftnih derivata u i Federaciji BiH i R Hrvatskoj na dan 22.11.2021. godine

Datum		Premium BMB 95 BAS EN 228	Dizel BAS EN 590 (10ppm)
22.11.2021.	Republika Hrvatska	2,89 KM/litru*	2,86 KM/litru*
22.11.2021.	Federacija BiH	2,41 KM/litru**	2,38 KM/litru**
Razlika		0,48 KM/litru	0,48 KM/litru

Napomena:

* Nivo maloprodajnih cijena u R Hrvatskoj je prema srednjem kursu CB BiH na dan 22.11.2021. godine

**Prosječne cijene u Federaciji prema OPC i OPM obrascima koje distributeri dostavljaju Federalnom ministarstvu trgovine

Kompariranjem nivoa cijena iz prethodne Tabele uočljivo je da su cijene u Federaciji BiH u odnosu na R Hrvatsku niže. Naime, na dan 22.11.2021. godine u Federaciji BiH prosječna maloprodajna cijena za Premium bezolovni benzin 95, BAS EN 228 – BMB 95 iznosi 2,41 KM/litru i niža je za 0,48 KM/litru od cijene u R Hrvatskoj, za DIZEL BAS EN 590 (10 ppm) prosječna maloprodajna cijena iznosi 2,38 KM/litru i niža je za 0,48 KM/litru u odnosu na susjednu R Hrvatsku.

Slijedom navedenog, uzimajući u obzir mjere neposredne kontrole cijena naftnih derivata koje su na snazi u R Hrvatskoj od sredine oktobra ove godine i u Federaciji BiH od aprila 2021. godine može se zaključiti da je Vlada Federacije BiH blagovremeno i adekvatno djelovala i donijela najprimjereniju mjeru neposredne kontrole cijena, odnosno ograničila visinu marži u veleprodaji i maloprodaji naftnih derivata.

Kako je u konkretnom slučaju, da još jednom istaknemo, došlo do neželjenog povećanja cijene naftnih derivata, isključivo radi vanjskog faktora, usljed rasta berzanskih/rafinerijskih/nabavnih cijena, evidentno je da bi se u slučaju određivanjem najvišeg nivoa cijena, kako je to trenutni slučaj u R Hrvatskoj isto nedvojbeno odrazilo na uredno snabdijevanje tržišta Federacije BiH, te uzrokovalo smanjenu ponudu, pa čak i nestašicu naftnih derivata.

Ekonomski je logično da ni jedan prometnik naftnih derivata neće raditi na svoju štetu, odnosno u konkretnom slučaju da se bavi prodajom naftnih derivata na način da iste prodaje po nižoj cijeni od nabavne.

Ne treba previše naglašavati da bi nestašica naftnih derivata, odnosno prestanak snabdijevanja tržišta Federacije naftnim derivatima predstavljalo ekonomsku katastrofu za Federaciju BiH.

Zbog navedenog Inicijativa za donošenje Odluke o zamrzavanju cijena goriva, koju je podnio Aner Žuljević delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koja je Vladi Federacije BiH dostavljena aktom sekretara Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 05/2-02-422/21 od 08.11.2021. godine, nije prihvatljiva.

S poštovanjem,

MINISTAR
Zlatan Vujanović

Dostaviti:
- Naslovu
- Odsjeku za cijene
- a/a